

Z přebytku Plzeň
podpoří více
než stovku projektů
▶ **strana 2**

Nový Šuferajn
má 12 bytů
▶ **strana 3**

Přinášíme
přehled letních
kulturních akcí
▶ **strana 6 a 7**

Tak má vypadat náměstí Míru

Veřejný prostor dostane rukopis zahradního a krajinářského architekta Ferdinanda Lefflera

Zastupitelé města Plzně v květnu schválili výsledky architektonické soutěže týkající se budoucí podoby náměstí Míru. Vítězem se stal tým FLERA, s. r. o., + DICE25 architects, s. r. o. Za vítězem stojí špičkoví architekti v čele se zahradním a krajinářským architektem Ferdinandem Lefflerem.

Předseda poroty Vladimír Sitta ocenil především jasnou koncepci a promyšlené „libreto“ návrhu: „Nejde jen o hezký prostor, ale o místo, které má svůj rytmus, logiku a atmosféru. Vítězný tým dokázal skloubit historii území s potřebami současného města.“ Porotu tvořili zástupci města i nezávislí architekti a odborníci na krajinářství, dopravu, technickou infrastrukturu či participaci. Posuzovala nejen architektonickou a krajinářskou kvalitu návrhů, ale také to, jak jednotlivé týmy pracovaly s „programem“ života náměstí, tedy s tím, kde lidé procházejí, kde se setkávají a kde si mohou odpočinout. Návrhy měly zároveň reagovat na podněty obyvatel, kteří se v roce 2025 zapojili do participace.

Otevřená, anonymní a jednofázová soutěž byla vyhlášena začátkem roku 2026 a bylo do ní přihlášeno celkem 12 návrhů.

Vítězný i další soutěžní návrhy představí výstava **Nová tvář Miráku**. Koná se od 4. do 30. června v prostorách Českého rozhlasu Plzeň.

Zdroj vizualizací: FLERA, s. r. o., + DICE25 architects, s. r. o. (Více o tomto a dalších plánovaných projektech na webu budouci.plzen.eu)

V Boleváku je voda čistá

Skvělé podmínky jsou výsledkem dvaceti let práce

Voda v Boleváku je čistá a je jí dostatek. Na pláži Ostende jsou umístěna tři nová mola.

Foto: Petr Eret

Plný čisté průhledné vody je před zahájením sezóny Velký bolevecký rybník, nejoblíbenější přírodní koupací plocha v Plzni. Dostatek vody ke koupání nabízí i další rybníky celé plzeňské bolevecké soustavy. Skvělé podmínky jsou výsledkem dlouhodobého projektu. Vylepšená je i pláž Ostende.

Podle hydrobiologa Jindřicha Durase, jenž už 20 let stojí za projektem čištění vody ve Velkém boleveckém rybníce, první výsledky rozborů nyní před sezónou

ukázaly extrémně nízký obsah živin, tedy dusíku a fosforu. „Tě nejdůležitější, tedy fosforu, je v Boleváku zhruba 20 až 50krát méně než v běžných chovných rybnících. Pokud se tedy sinice objeví, nenajdou tu podmínky vhodné pro svůj růst a zase zmizí, aniž by škodily rekreativním,“ řekl Jindřich Duras. Kvalitní voda ke koupání je výsledkem mnoha postupných opatření. Princip udržení čisté vody je založen na velmi řídké rybní obsádce, přítomnosti vodních rostlin a sedimentu, který neuvolňuje fosfor, tedy klíčovou živinu pro růst sinicových

vodních květů. Rybní obsádka musela být odlovena a doplněna dravci, vodní rostliny byly dosazeny a pěstovány v ohrazených plochách a dno rybníka muselo být ošetřeno chemicky. Město Plzeň zastavilo v minulých letech i pokles hladiny Boleváku, a to díky přečerpání vody z Berounky. O čištění se už mnoho let stará také žací loď Bolek.

Na pláži Ostende město instalovalo tři nová velkoplošná mola, upravilo plochu kolem restaurace a také instalovalo nové veřejné osvětlení.

Americká bude přívětivější

Město Plzeň v květnu zahájilo rekonstrukci Americké ulice od okružní křižovatky u Prokopovy ulice po Klatovskou třídu v celkové délce přibližně 440 metrů za téměř 36 milionů korun.

Jedna z nejvýznamnějších ulic se promění v přívětivější, bezpečnější a estetičtější místo především pro chodce, přibude zeleň. Práce začaly v květnu, hotovo má být v srpnu. Jednou z důležitých změn bude vznik takzvané sdílené zóny s rychlostí omezenou na 20 km/h mezi křižovatkami se Škroupovou a Prokopovou ulicí. Bude to vůbec poprvé, kdy bude v Plzni tato nová dopravní značka platná v Česku od roku 2024 použita. Práce přináší dopravní omezení v individuální i veřejné dopravě (více na www.pmdp.cz).

Nové řešení Americké ulice počítá také s rozšířením prostorů pro pěší, sjednocením výšky povrchů a použitím kvalitních materiálů včetně žulové dlažby. Vysázeny budou stromy.

Zdroj vizualizace: STAVplan-CZ

Z přebytku Plzeň podpoří více než stovku projektů

Díky svému přebytku z hospodaření za rok 2025 může Plzeň podpořit více než sto různých projektů. Na realizaci poskytne ještě letos 669,5 milionu korun.

V současné době má město k dispozici volné zdroje v celkové výši 803,7 milionu korun. Jedná se zejména o přebytek hospodaření Magistrátu města Plzně za rok 2025 ve výši 627,4 milionu korun a letošní zlepšené příjmy z prodeje majetku ve výši 150 milionů korun. Z těchto zdrojů bylo 669,5 milionu korun rozděleno pro

naplnění aktuálních potřeb a záměrů. Zbývající část ve výši 134,2 milionu zůstane ve Fondu rezerv a rozvoje města Plzně.

Peníze z přebytku město investuje do všech sfér života. Například v sociální oblasti je zatím alokováno 50 milionů korun na výstavbu nové budovy Hospice svatého Lazara. Na zpracování projektové dokumentace na zateplení několika objektů Městského ústavu sociálních služeb vyčlení 4 miliony. Na vznik Humanitárního centra pro lidi bez domova v Radčické ulici chce poskytnout 21 milionů korun.

Ve sportovní oblasti je na vybudování hřiště s umělým povrchem ve Sportovním areálu Prokopávka vyčleněno 9 milionů korun, na druhou etapu budování Sportovního areálu v Černicích 13 milionů.

Zastupitelé dále souhlasili, aby 43,7 milionu korun bylo poskytnuto Městské policii Plzeň na posílení počtu strážníků o 15 osob. Tato suma zajistí finanční krytí personálního navýšení po 4 roky. Další 14 milionů pro městskou policii bude použito ve stejném období na pořízení zbraní

Cenu 1. června získala dětská lékařka Jiřina Křížková

Město Plzeň udělilo Cenu 1. června Jiřině Křížkové (na snímku je zachycena v roce 2012 při natáčení pro Paměť národa), dětské lékařce a průkopnici dětské psychiatrie. Narodila se v Plzni v roce 1925 a celý život se držela křesťanských hodnot, i přes tlak komunistického režimu. Po válce vystudovala medicínu a působila jako pediatrička, později jako primářka dětské psychiatrie v Dobrušce. Kvůli své víře a občanským postojům byla dlouhodobě sledována StB a v roce 1974 z funkce odvolána. Ocenění si zaslouží především za odvahu, vytrvalost a morální integritu – i přes perzekuci pomáhala druhým, rozvíjela obor dětské psychiatrie a bránila svobodu víry a myšlení. Její role v šíření textů 2. vatikánského koncilu v té době v ČSR neznámých je zcela zásadní. Za své postoje již získala např. čestnou plaketu Plzeňského kraje s podobiznou Jana Palacha, udělovanou za odvážné občanské postoje.

Novinka Industry Open: Otevření bývalé škodovské kovárny

Sezónní program stezky Industry Open přinese komentované prohlídky míst, kam se návštěvníci běžně nedostanou. „Veřejnosti se vůbec poprvé otevře malá kovárna v areálu bývalých Škodových závodů (na snímku), kam zve na prohlídky společnost Czech Precision Forge. Do programu se opět vrací oblíbené exkurze v provozech společnosti Stock v Plzni – Božkově i v Prádle u Nepomuka, prohlídky plzeňské papírny, nebo prohlídky malé vodní elektrárny a měnírny Plzeňských městských dopravních podniků a vozovny tramvají na Slovanech,“ uvedla ředitelka organizace Plzeň – TURISMUS Zuzana Koubíková.

VODÁRNA Plzeň zve každý měsíc do úpravní vody i čistírny odpadních vod, stejně jako na komentované prohlídky s názvem Po stopách staré vody zaměřené na historii vodárenství v Plzni. V průběhu letních prázdnin budou mít zájemci poslední šanci navštívit před rekonstrukcí historickou budovu Puech-Chabalovy filtrace. U příležitosti 100. výročí jejího uvedení do provozu se chystají speciální prohlídky. V letních měsících zvou k návštěvě i místní Sádka Plzeň. Kalendář akcí včetně dalších tipů po industriálních zajímavostech Plzeňského kraje je na www.industryopen.cz.

V sadech opět zpívá fontána

Plzeň opravila fontánu Corso, která se nachází v sadovém okruhu naproti Měšťanské besedě. Po kompletní rekonstrukci jsou její součástí i sloupky se zabudovanými reproduktory, z nichž několikrát denně zní hudba Bedřicha Smetany, jenž v Plzni pobýval v letech 1840 až 1843 a jehož socha se nachází nedaleko. Rekonstrukce fontány vyšla na 6,1 milionu korun.

Nový Šuferajn má 12 bytů

V Malesicích najdou domov lidé v bytové nouzi

V místě zchátralé budovy někdejší německé školy v centru plzeňských Malesic vybudovalo město Plzeň bytový dům. Jmenuje se Nový Šuferajn. Projekt za necelých 42 milionů korun, na jehož realizaci získalo město dotaci ve výši 28 milionů, přinesl 12 nájemních bytů určených pro seniory, samoživitele či mladé lidi v bytové nouzi. Cena zahrnuje rovněž demolici původního objektu. Celý dům je bezbariérový.

Novostavba se dvěma nadzemními podlažími a podkrovím disponuje jedenácti

byty 1+kk a jedním bytem 2+kk o výměrách od 38,5 do 60 m², všechny byty jsou bezbariérové. Stavba, která probíhala od dubna 2024, nahradila 200 let starou budovu bývalé školy. Tu v roce 1814 v Malesicích vybudoval tamní německý školský spolek Schulverein (odtud vznikl název Šuferajn), ale začátkem minulého století škola zanikla, budova byla ve špatném stavu, musela být zdemolována. Nový objekt se stane domovem pro ty, kteří dostupnou střechu nad hlavou potřebují nejvíce – ať už jde o seniory, matky samoživitelky, nebo mladé lidi opouštějící

domovy na půli cesty. Jedná se o osoby s maximálním příjmem 6. decilu. V Novém Šuferajnu je nájemné 74,30 koruny za metr čtvereční, což je pod limitem stanoveným Ministerstvem pro místní rozvoj. Nájemci jsou již vybráni a kromě kvalitního bydlení jim bude v případě potřeby k dispozici i podpora sociálních pracovníků Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování.

Projekt Nový Šuferajn byl financován ze zdrojů města Plzně a dotačního titulu 38. výzvy, cíl. 4.2 Sociální bydlení, IROP 2021-2027 ITI, MMR.

V Malesicích byl dokončen Nový Šuferajn s 12 byty, v nichž nový domov najdou lidé v bytové nouzi.

Foto: Martin Pecuch

Krašovská Aktivity centrum zve k pohybu i v létě

Areál Krašovská aktivity centrum je místem aktivního odpočinku pro všechny generace s mimořádně širokou nabídkou, v níž se setkává pohyb s kreativitou. Provozovatelem centra je městská společnost Obytná zóna Sylván.

Krašovská aktivity centrum má připravený program i na letní měsíce. „Během celých prázdnin u nás probíhají tematické workshopy navržené tak, aby zaujaly děti i dospělé všech generací. Kromě těchto jednorázových akcí u nás v létě pokračují i naše pravidelná týdenní cvičení. Nabízíme například seniorské cvičení s certifikovanými lektory v příjemném prostředí, které je bezpečné a přátelské. Pro ty, kteří hledají více energie a zábavy, jsou připraveny jumping trampolíny nebo naše skákačí kangoo boty, které přináší úplně jiný rozměr pohybu a šetří klouby. Vyzkoušet lze také fly jógu v závěsných sítích,“ informovala Petra Pittrová z Krašovská aktivity centrum. Upozornila, že aktuální rozpis všech letních aktivit je na webu www.krasovska.cz.

„S koncem léta naše aktivita rozhodně nekončí. Pro ty, kteří hledají ten pravý koníček na nadcházející sezónu, jsme připravili Týden náborů, který proběhne od 7. do 11. září. Je to jedinečná příležitost prohlédnout si naše moderní zázemí a vyzkoušet si nejrůznější kroužky na vlastní kůži, a to zcela zdarma. Pod dohledem zkušených profesionálů si děti, teenageri i dospělí mohou otestovat svůj talent a zjistit, co je skutečně baví dříve, než se definitivně zapíší,“ pozvala Petra Pittrová a dodala, že vrcholem celého zářijového programu bude Festival Krašovská 2026, který se uskuteční ve čtvrtek 10. září. Bohatý program je připravený pro celou rodinu.

Archiv města Plzně má novou digitální badatelnu

Archiv města Plzně spouští novou Digitální badatelnu, která nahrazuje starší Digiarchiv. Jedná se o další posun v online zpřístupňování archiválií veřejnosti a městský archiv se tak připojuje k Národnímu archivu, Státnímu oblastnímu archivu v Litoměřicích a Zemskému archivu v Opavě, které obdobný portál spustily v loňském roce. Od letošního května tak mohou návštěvníci Digitální badatelny procházet přes 230 000 archivních záznamů, které představují více než 3,5 milionu skenů. Rozvoj Digitální badatelny bude pokračovat i nadále a archiválie uložené v Archivu města Plzně tak budou pro zájemce z řad laické i odborné veřejnosti opět o něco dostupnější.

Sportmanie

Plzeň

Sportovní park pro celou rodinu

15. – 23. 8. 2026

Amfiteátr za OC Plzeň Plaza a okolí | Vstup ZDARMA
všední dny 14.00–20.00, víkendy 10.00–20.00, neděle 23. 8. do 16.00

- Desítky sportovních stanišť – každé 3 dny nová stanišť a medaile
- Bohatý doprovodný program a soutěže
- Autogramiády
- Ranní cvičení pro seniory

sportmanie.eu

Lidé na Slavnostech svobody tleskali veteránům

Na Slavnosti svobody letos přijeli dva muži, kteří se účastnili v roce 1945 osvobození jihozápadních Čech. Joseph Thurmond (vlevo) letos v dubnu oslavil 100. narozeniny, Gideonu Kantorovi (vpravo) je už 101 let. Zúčastnili se řady setkání s Plzeňany během pietních aktů, jeli na čestných místech v Konvoji svobody. Snímek je z pietního aktu Díky, Ameriko!

Foto: Martin Pecuch

Konvoj svobody je už tradiční součástí Slavností svobody. I letos přilákal tisíce lidí. Zahájila ho jízda těžké techniky, která připomínala čelo 16. obrněné divize americké armády, jež do Plzně vjela v ranních hodinách 6. května 1945. Foto: Roman Muchka

Osvobození Plzně se účastnili i členové 17. belgického střeleckého praporu. Jejich potomci přijíždějí na Slavnosti svobody pravidelně. Letos se zúčastnili také Běhu pro Paměť národa. Foto: Roman Muchka

Čestné stipendium generála George S. Pattona převzala během Slavností svobody studentka Církevní základní a střední školy Plzeň Julie Karaffová. Kromě medaile získala také šek na dva tisíce amerických dolarů.

Senioři bavili seniory, už po patnácté

V květnu se v Měšťanské besedě uskutečnila již po patnácté tradiční akce **Senioři bavi seniory**. Den plný tance, hudby, zpěvu a dobré nálady nejen pro dříve narozené. Akci pořádá město Plzeň, její organizaci zajišťuje Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně. Program byl opravdu nabitý. Vystoupila zde například **Senior kapela (na snímku)**, Pěvecký sbor Akademie umění a kultury při ZUŠ Terezie Brzkové, Jiří Langmajer st. a mnoho dalších. Součástí programu byla i výstava výtvarných prací.

Foto: Ondřej Totzauer

Plzeňské tajnosti a kuriozity

Nová komentovaná procházka v nabídce infocentra Visit Plzeň odhalí příběhy města, které v běžném průvodci nejsou. Odpovídá na otázky: Kde se ukrývají pískovcové sloupy z bývalých lochtotínských lázní? Proč se U Zvonu říká právě U Zvonu? Kdo zachytil Plzeň na nejkrásnějších historických fotografiích a kde se kdysi scházela kabaretní společnost? Trasa připomene dobu, kdy se Plzeň měnila v moderní průmyslové město, i osobnosti, které formovaly její tvář a společenský život. Závěr procházky nabídne výhled na historické centrum z místa, které není běžně přístupné. Letos nechybějí ani tradiční prohlídky Velké synagogy, radnice a historického centra, v červenci a srpnu pak také Staré synagogy. S průvodcem bude možné vydat se také Po stopách čestných hrobů na plzeňském ústředním hřbitově. Termíny a podrobnější informace najdete na webu Visit Plzeň. Vstupenky je možné zakoupit v infocentru nebo online na Plzeňské vstupence.

Na podporu sociální oblasti v Plzni půjde více než 13 milionů

Více než 13 milionů korun ze dvou dotačních programů rozdělí Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně (OSSMP). Cílem je zajistit stabilní fungování organizací a pestrout nabídku služeb, které pomáhají lidem v obtížných situacích a doplňují síť registrovaných sociálních služeb na území města Plzně.

Z programu **Podpora návazných služeb v sociální oblasti 2026** bude rozděleno více než 11 milionů korun a z programu **Služby a činnosti v sociální oblasti na rok 2026** 2 miliony korun. Pomoc tak pokryje široké spektrum klientů, od handicapovaných dětí, přes matky samoživitelky či onkologicky nemocné pacientky, rodiny ohrožené sociálním vyloučením, osoby bez domova, cizince, seniory či občany, kteří potřebují

zajištění zdravotní péče v domovech pro seniory.

Konkrétní dopady této podpory města Plzně dokládají i příklady z praxe. „Například domácí hospicová a paliativní péče umožňuje lidem strávit závěr života důstojně v domácím prostředí. Jedním z nich byl i pan Josef, jehož přáním bylo zůstat doma mezi svými blízkými. Díky podpoře domácího hospice se jeho rodina naučila zvládat péči, měla k dispozici odbornou pomoc a oporu i v náročných chvílích. Josef tak mohl zemřít v prostředí, které znal, za přítomnosti své rodiny,“ uvedla Tereza Šlajsová z OSSMP.

Dalším příkladem je Jirka, desetiletý chlapec s těžkým kombinovaným postižením, který je plně odkázan na pomoc druhých. Díky zajištěné dopravě může pra-

videlně docházet do kolektivu vrstevníků v denním stacionáři, zapojovat se do běžných aktivit a poznávat svět mimo domácí prostředí. Tato podpora zároveň významně pomáhá jeho rodině zvládat každodenní péči a umožňuje Jirkovi žít co nejlépe a nejpohodlněji život.

Pomáhající Plzeň

Význam podpory sociálních služeb potvrzují také samotní klienti a jejich blízcí. Jak uvádí jedna z rodinných příslušnic v děkovném dopise adresovaném domovu pro seniory: „Nikdy v životě jsem se nesetkala s tak profesionálním a zároveň srdečným přístupem ke starým a nemocným lidem. Vy jim navracíte důstojnost a pocit, že mají stále své důležité místo. Každý problém se

u vás řeší v klidu a ke spokojenosti klientů. Za to vám patří velké díky.“

Podpora humanitární pomoci pak pomáhá lidem zvládat obtížné životní situace. Například **samoživitel Karel** pečující o dvě děti, který i přes snahu a značné pracovní vyčerpání zvládne pokrýt „pouze“ základní životní náklady a využívá potravinovou pomoc k překlenutí finančně náročných období. Díky této podpoře může zajistit dětem základní potřeby, aniž by se jejich situace dále zhoršovala.

Posledním příkladem je klientka, **matka dvou malých dětí** (syn 4 roky, dcera 1 rok), které byla diagnostikována rakovina prsu. Náročná léčba zahrnující operaci a chemoterapii vedla k totálnímu fyzickému i psychickému vyčerpání. V důsledku nemoci musela klientka

ukončit zaměstnání, což rodinu vystavilo také finančnímu tlaku. Manžel klientky čelil extrémní zátěži – musel skloubit roli živitele, péči o nemocnou ženu i péči o dvě malé děti. Zaměstnavatel manžela přítomně projevoval nízkou toleranci k absencím spojeným s doprovodem k lékaři, což ohrožovalo sociální stabilitu celé rodiny. Rodině byla přidělena tzv. cluberka (žena, která sama prošla onkologickou diagnózou). Rodině byla také zprostředkována a zajištěna pomoc s dětmi (společné hlídání 3-4x týdně, což umožnilo klientce odpočinout si po chemoterapii a rekonvalescenci po operaci). Manželovi toto řešení dovolilo zůstat v pracovním procesu, i přes občasnou práci z domova, a přešlo tak ekonomickému propadu rodiny.

Rozhovor → Praktická pediatrička: Povídejte si se svými dětmi

MUDr. Alena Šebková se v Plzni už třicet tři let stará o své malé pacienty

Alena Šebková říká, že vždy chtěla pracovat s dětmi. Původně plánovala, že bude učitelkou, ale nakonec v roce 1989 promovala na Fakultě dětského lékařství Karlovy univerzity v Praze a jen o čtyři roky později začala pracovat v Plzni jako praktická lékařka pro děti a dorost, což od roku 1995 vykonává ve své privátní ordinaci. Je předsedkyní Odborné společnosti praktických dětských lékařů České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně (ČLS JEP) a členkou Předsednictva ČLS JEP, přednáší na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni.

V Plzni už ordinujete 33 let. Změnili se za tu dobu nějak vaši malí pacienti a jejich zdravotní potíže?

V zásadě jsou děti asi stejné, jako byly dříve, některé milé, některé „zlobivé“, některé bojácné, některé „se v životě neztratí“. Záleží velmi na výchovném přístupu rodičů. To, co se podstatně změnilo, je portfolio potíží, s nimiž do ordinace chodí. Celá společnost například hovoří o tom, že přibývá dětí, které mají nadváhu nebo obezitu. Je to určité i tím, že se hodně změnil zájem dětí, méně se jen tak přirozeně hýbou, změnily se i jídelníčky, denní režimy. A změnil se také rodiče jak v přístupu k dětem, tak k jejich zdraví a zdravotním problémům.

Můžete být konkrétnější?

Nerada paušalizuji, ale zkusím to. Děti dnes mají spoustu možností ke kreativním činnostem, mám v ordinaci hodně maminek, které s dětmi různě tvoří. Horší je to pak s již zmíněným pohybem a s tím souvisejícími motorickými dovednostmi. Je to dané tím, že děti už dnes jen tak neběhají po venku, nelezou po stromech, jako to dělaly generace před nimi. Velký zlom přinesly nové technologie. Některé děti leží doma u počítače nebo na mobilu, sledují, co se děje na sociálních sítích. Od toho se odvíjí řada problémů. Když jsem začínala, řešila jsem převážně angínu nebo kašel, dnes velkou část práce praktických pediátrů zabírají duševní rozlady či úzkosti, prostě poruchy psychického nastavení.

Vysvětlujete si to jen novými technologiemi?

Souvisí to i s tím, že děti ztrácejí pravidelný režim. Dnes se při prevencích ptám, co dítě přes den dělá, jak se stravuje, jak spí a často slyším: „Nesnídá, svačinu donese domů, v jídelně jí, jen když mu to chutná, odpolední svačina neexistuje, večere snad ano.“ Tráví hodiny a hodiny na mobilech – přestože ti starší dobře vědí, kolik by to maximálně mělo být, do obrazovek koukají ještě před spaním, spát chodí „po desáté“, což ale může znamenat i v jednu v noci, přestože ráno vstávají brzy do školy. Jen tak ven skoro nechodí. Z rozhozeného režimu pak vyplývají problémy, s nimiž se v ordinacích potýkáme, únava, smutek, bolesti hlavy... A velmi často řešíme i zácpu, která do nedodržování režimu také patří.

Je to tím, že se změnil systém výchovy?

Neříkám, že za problémy mohou jen rodiny, ale má to lví podíl. Změna v chování rodin je dána nastavením celé společnosti. Děti mají kontakty na sítích, ale ne ve skutečnosti, a proto se kromě výše vyjmenovaných věcí ptám i na to, zda mají kamarády, zda se s nimi fyzicky setkávají a zda si spolu povídají. Cítím snížení komunikace i mezi dětmi a rodiči. Kdysi jsem si předsevzala, že nikdy jako „stará bába“ nebudu říkat: „To za nás nebylo,“ a pohoršovat se nad chováním mladých lidí. Dnes mi ale strašně vadí

Praktická pediatrička Alena Šebková se v Plzni stará o malé pacienty. Je také předsedkyní Odborné společnosti praktických dětských lékařů ČLS JEP. Foto: Miroslav Chaloupka

třeba to, že když vyjdou z ordinace, tak v čekárně vidím maminku s dítětem a každý je na svém mobilu, nevyužijí společné chvíle a nepovídají si spolu, ale vedle sebe „mobilují“. Další důležitou věcí je, že děti by měly úměrně svému věku překonávat určité překážky. V mnoha rodinách je vše nastavené podle dítěte – aby bylo v pohodě, aby nezažilo nějaký nekomfort. Vidím to i u mě

Dosud ano, ale nedostatek režimu a mantinelů se pak nasátá v pubertě. Navíc se k tomu přidávají i fyziologické změny, které mohou taky pěkně potrápiti. Chlapci i dívky nevědí, či jsou, nevědí, čím budou, co je čeká, hledají se. Vždy rodičům říkám, ať si určí pravidla, přes která vlak nejede, třeba: „Budeš chodit do školy, nebudeš ponocovat do jedné v noci...“ Na

i postgraduální vzdělávání, tedy o přípravu na atestaci z pediatrie, primárně v její praktické části. Pořádáme také kontinuální vzdělávání pro lékaře, kteří už jako praktičtí pediatri pracují. Musíme neustále reagoval na vývoj medicíny a právě v té dětské primární péči došlo za posledních cca 20 let k velkému rozvoji. Vydáváme doporučené postupy pro praxi. Spolupracujeme

„Děti mají mít pravidelný režim, předejde se tak mnoha problémům, zdravotním i psychickým.“

v ordinaci. Když musím malému pacientovi nabrat krev, potřebovala bych, aby mu úměrně jeho věku například vysvětlili, proč to je nutné, a zároveň vyslovili pochopení, že to bude nepříjemné, ale dá se to vydržet a rodiče mu v tom pomohou. Místo toho se setkávám s tím, že se maminka přede mnou dítěti omlouvá, že mu ubližují.

Takže, jak by měl podle vás být výchovný model v rodinách?

Empatický a do jisté míry respektující. Když se však mluví o respektující výchově, tak ten respekt musí být nejen na straně rodiče směrem k dítěti, ale i obráceně – dítě by mělo respektovat rodiče. Když nemá dítě žádné hranice, vnáší mu to do života nejistotu. Je zároveň jasné, že určitě nemá být loutkou na provázku, která dělá, co mu kdo nařídí, nebo naplňuje ambice svých rodičů. Mantinely v určitých zásadních věcech by však mít mělo. Dají mu jistotu a ukotvení. Není dobré dávat dítěti vždy možnost výběru. To, že je konečná volba na něm, ho může frustrovat, neboť na základě čeho si má vybírat, když nemá dostatek zkušeností, informací... Samozřejmě, že pevný režim nemůžeme vyžadovat u kojenečích novorozenců a malých kojenců. Avšak už když dítě přechází na příkrmy, režim by se měl začít nastavovat. Je to otázka nejen příjmu potravy, ale také socializace, protože dítě později bude existovat v kolektivu a tam už musí mít nějaké návyky.

Mluvíme o dětech předškolního věku nebo žácích prvního stupně základní školy...

těch mají trvat, ale když „puberták protočí oči“ poté, co mu něco řeknou, tak nebudou reagovat. Není totiž nutné na potomka kvůli všemu „vyjíždět“, pak se může stát, že se na všechny pokyny vykašle.

Dnešní rodiče mají velkou nabídku různých kurzů...

Ano, je to jistá výhoda. Má generace přístup k dětem přebírala od svých rodičů nebo jednala intuitivně. Je však potřeba pečlivě vybírat garantované kurzy. Například jsem se nyní setkala s výchovným přístupem, že se miminka mají nechat „vyřvat“. Proč by měl kojeneček plakat? Pláč je jeho jediný komunikační prostředek, jak jinak má vyjádřit, že mu něco je, že má hlad, je počuraný, že chce maminčinu naruč...
Ze všeho, co jste řekla, vyplývá, že komunikace je v rodinách důležitá.

Ano, je. Když mají děti nějaké psychické potíže a řešíme to v ordinaci, tak rodičům i dětem říkám: „Udělejte si třeba jednou za týden černou hodinku nebo čaj o páté. Mluvte spolu. Mluvte o tom, co se podařilo, nepodařilo, ale říkejte to i vy dospělí, ať děti vědí, že i vy se potýkáte s problémy a že se je snažíte řešit. Nebagatelizujte problémy dětí a dejte jim najevo, že za nimi stojíte a že jste tady pro ně.“

Od roku 2013 jste předsedkyní Odborné společnosti praktických dětských lékařů ČLS JEP.

Jsem garantem našeho oboru – tedy praktického lékařství pro děti a dorost. S kolegy se staráme o vzdělávání mediků

Spíš se jen čas od času stane, že očkování chtějí odkládat, protože se obávají. Bohužel často na základě pseudargumentů od pseudodborníků, které nalézají na sítích. Jsem pro očkování a jsem přesvědčená, že je to velký výtěžek medicíny. Když se podíváme na situaci před očkováním, jak velké počty úmrtí nebo vážných následků byly, tak za mě jsou přínosy očkování jasně odargumentovány. Rodičům je potřeba vše dobře vysvětlit, do něčeho je nenutit a nic nezamlčovat, neboť přestože má očkování spoustu benefitů, může mít i nežádoucí účinky. Naštěstí ve valné většině jsou krátkodobé a dobře řešitelné.

Asi to bylo spíše povídání o očkování v kojeneckém a batolecím věku, některá očkování se však dávají později, například proti rakovině děložního čípku. Jaký je o ně zájem...?

Zmíněné očkování je proti lidským papilomavírům a lze ho aplikovat za úhradu pojišťovnou už od 11 let jak dívkám, tak chlapcům. Lidský papilomavirus (HPV) má souvislost se vznikem některých nádorových onemocnění, a to bez rozdílu pohlaví. Dalším příkladem může být očkování proti meningokokovému onemocnění. Meningokok je bakterie, která může způsobit meningitidu (zánět mozkových blan) nebo těžkou sepsi (lidově otravu krve) či kombinaci obojího a s bohužel velmi závažnými následky. O tato očkování zájem je. Rodiče se o nich podrobně informují a většinou děti nechají naočkovat.

Bliží se doba prázdnin a dovolených. Někdy se stane, že dítě před plánovaným odletem onemocní anginou...

Nepředepisují antibiotika na požádání a nepředepisují ani takzvaná třídní antibiotika. Pokud má dítě anginu, tak za mě patří do postele. Myslím, že s takto nemocným dítětem by si to u moře neužili ani rodiče. Dítě, které má lehký respirační infekci, třeba kašel, rýmu, tak tomu naopak pobyt u moře může pomoci. Jen pozor na letadlo, dítě může trápit bolest uší – je nutné dobře vykapat nos, polykat, cucat bonbón při změně polohy letadla. Bohužel, rodič asi žádnou prevenci, aby před dovolenou předešel dětským onemocněním, udělat nemůže. V lékárnice na dovolenou by s sebou rodiče měli vězt nějaké obyčejné oční kapky na uklidnění při pálení očí, kapičky do nosu, případně do uší, určité léky na teplotu a průjem, něco na alergii – třeba fenistilové kapky a gel. Pokud dítě bere nějakou trvalou léčbu, je vždy rozumné si ji před prázdninami zajistit, i lékaři mají dovolené...

V jakém věku batolat je podle vás vhodné vypravit se lety na dovolenou někam k moři?

Jsem konzervativní a nemám ráda létání dětí v kojeneckém věku. Letadlo je semeniště bacilů. Myslím, že do roka věku dítě do zahraničí nepatří. Vždy by rodiče měli vědět, zda tam, kam letí, je dobrá a dostupná zdravotní služba. A upřímně, miminku je „šumák“, jestli bude ležet v kočárku někde v Čechách na zahradě nebo v parku či u moře pod slunečníkem. U moře, kde je čtyřicet stupňů Celsia, je to náročné pro miminko i rodiče. Musejí hlídat, zda přijímá dostatek tekutin, zda má klobouček i dobře chráněnou kůži, zda není přehřáté. Místo odpočinku to pak mohou být daleko více stresující situace. My jsme byli s dětmi u moře poprvé, když jim byly 3 roky, všichni jsme si to užili a nic nám neuteklo...

Léto v Plzni opět patří hudbě

Festival na ulici zavítá letos na návštěvu do DEPO2015

Oblíbený plzeňský Festival na ulici vstupuje do svého 33. ročníku a letos přinese jednu velkou změnu. Z důvodu rekonstrukce náměstí Republiky se festival přesouvá do prostoru DEPO2015 a jeho blízkého okolí. Atmosféra multizánrového festivalu pod širým nebem však zůstává, stejně jako vstup zdarma a pestrý program pro všechny generace.

Festival se koná od 14. do 22. srpna. Nabídně několik scén ve vzájemné docházkové vzdálenosti. Hlavní hudební program se odehraje na parkovišti v areálu DEPO2015, druhá – krytá – scéna vznikne v autobusové hale, kde se bude hrát až do pozdějších večerních hodin. Další hudební zastávky najdou návštěvníci U Ježíška i na trase mezi oběma lokalitami. Chybět nebudou ani klubové koncerty, potvrzen je například Anděl Music Bar.

Hned zahajovací večer slibuje výrazný hudební zážitek. Festival otevře 14. srpna známý český rapper **Marpo** se svou současnou kapelou a novým country zvukem. Těšit se lze také na **Plzeňskou filharmonii**, **Yo Yo Band**, **Michal Prokop Trio** nebo oblíbené festivalové stálice Skotační kulomet a Imagine Diamonds.

Festival na ulici ale není jen o hudbě. Také letos nabídně Tanec na ulici, Čtení na ulici, Hlasy na ulici i program neziskových

Festival na ulici zahájí Marpo se svým novým country projektem.

Foto: Archiv pořadatele

organizací. Připravené budou odpočinkové i hravé zóny pro rodiny s dětmi a celkově přátelská atmosféra, která už více než tři

desetiletí patří k plzeňskému létu. Aktuální program a další informace jsou na webu festivalnaulici.cz.

Rytmy a energie. To je step

Za 11 let existence se Plzeňský festival stepu neboli Pilsen Tap Festival vypracoval na významnou mezinárodní událost evropského rozměru. Letošní 12. ročník odstartuje ve čtvrtek 18. června v 17 hodin velkolepá společná choreografie, flash mob více než stovky stepařů, která se tentokrát odehraje na prostranství za Komerční bankou v Goethově ulici.

Na ni naváže vystoupení stepařských studií od nás i ze zahraničí na pódiu před Západočeským muzeem. Program v pátek 19. června nabídně výjimečný zážitek – duo Wooden Impact ze Švýcarska, jejíž

tvorí mnohonásobný mistr světa ve stepu Daniel Borak a marimbista Manuel Leuenerberger. V Divadle ALFA představí svůj

nový program Ta-Bamm!!!. Restaurace Za Oponou bude ve stejný den hostit TAP JAM, strhující improvizací večer českých i zahraničních hvězd. V sobotu 20. června si může step vyzkoušet každý zájemce v rámci workshopu pro veřejnost. Festival vyvrcholí sobotní Velkou stepařskou show na scéně Velkého divadla DJKT, k vidění bude program nabitý vystoupeními špičkových stepařů i studií. Závěr festivalu patří dětem – v neděli 22. června se ve Chvojkových lomech od 16 hodin uskuteční workshop pro děti. Část festivalového programu je zdarma, informace jsou na webu plzenskyfestivalstepu.cz.

Večery vážné hudby v Proluce

Letní večery v plzeňské Proluce už neodmyslitelně patří ke kulturnímu koloritu města. Začínají v pondělí 20. července koncertem **Virtuosi di Basso**, ti jsou složení z členů České filharmonie a nabízejí nevšední spojení osmi violoncell a kontrabasu. V další dny je na programu operetní pásmo **Pletky paní operetky** pod vedením Přemka Kubišty (21. července) či koncert plzeňské pianistky **Věry Müllerové** se sborem (24. července). Chybět nebude ani tradiční večer **Převážně nevázně**, který dává prostor mladým talentům, vystoupí například Jindřich Rosendorf a Antonín Borovský. Navíc mladí umělci z plzeňských základních uměleckých škol dostanou prostor před každým koncertem. Vstup je zdarma.

Neworleánská atmosféra v Plzni

Plzeň se opět stane hlavním městem tradičního jazzu. O víkendu 25. a 26. července se uskuteční již jedenáctý ročník **Mezinárodního dixielandového festivalu**, který přivítá přední české i zahraniční kapely hrající dixieland a swing. Sobotní program se uskuteční v zahradě Městské besedy, v případě nepříznivého počasí se přesune do Velkého sálu. V neděli se muzikanti i posluchači sejdou v Riegrově ulici, která se na jeden den promění v neworleánskou Bourbon Street. Oba dny zahájí tradiční New Orleans Parade, průvod všech kapel, tanečnicků a kolemjdoucích. Ze zahraničních jazzových kapel přijali pozvání polští RB Dixie Five, argentinskí Alapar Jazz. Z českých kapel vystoupí J. J. Jazzmen & J. J. Brass Band se zpěvačkou Barborou Vágnerovou, Jazz-friendly, rakovníčtí Brass Bandi, plzeňští The Dixie Hot Licks a pořadatel festivalu Pilsner Jazz Band.

Letní výstavy v Plzni

Galerie města Plzně pozve ve dnech od 22. července do 6. září na výstavu německé umělkyně **Leny Schabus** s názvem **Bitter Light / Hořké světlo**. Ve svých digitálně vytvořených obrazových světech intenzivně zkoumá témata industriální kultury a městské architektury. Využívá možnosti digitální manipulace s obrazy k vytvoření vlastní, imanentní reality ve svých dílech. Některé z jejích scén jsou stále jasně situovány do sféry sci-fi, poháněny hlubokým, archetypálním strachem tak, že cíl by se mohl tajně stát skutečností. Jiné ze scén si zase svou zlověstností vypůjčují z velmi reálných hrozeb.

Ve dnech 11. července až 10. září se v Proluce a na Radbuzské náplavce koná venkovní výstava s názvem **Barva na ulici** – dnes již ikonická mezinárodní výstava malířských pláten výtvarníků sdružených v Unii výtvarných umělců Plzeň a německých malířů z Weidenu a Regensburgu. Tématem letošní výstavy je zachytit výtvarnými prostředky různé podoby fenoménu migrace, která od nepaměti v dějinách lidstva ovlivňovala osudy člověka i lidských společností. Výstava Barva na ulici je i nedílnou součástí Festivalu na ulici.

V **Galerii Jiřího Trnky** na náměstí Republiky je do 21. června k vidění výstava představující tvorbu členů Unie výtvarných umělců Plzeň – keramiků. Od 25. června do 19. července to pak je výstava s názvem **Pnutí**, na níž svou tvorbu představí pět nově přijatých členů této unie.

V atriu zazní jazz

Bohemia JazzFest se po roce opět vrací do atria Nové scény. Ve středu 15. července nabídně večer plný světového jazzu i nastupujících talentů. Od 17:30 hodin zahraje kapela Konzervatoře Jaroslava Ježka. Po ní vystoupí zpěvačka a trumpetistka Alba Armengou z Barcelony s kytaristou Vicentem Lópezem a perkusionistou a zpěvákem Tramelem Levallem. Večer uzavře pianista a skladatel s šesti nominacemi na cenu Grammy Gerald Clayton z USA se svým triem.

Od lístku k průkazce v mobilu. Městská knihovna slaví 150 let

Od prvních knih v jedné skříni po moderní kulturní a vzdělávací instituci. Taková je cesta Knihovny města Plzně, od jejíhož založení letos uplyne už 150 let. Radniční listy ve spolupráci s touto institucí přinášejí v seriálu cestu do její historie, vývoje a proměn.

Nejstarší čtenářský průkaz, který se zachoval, má neúplně dochovaný letopočet ze 70. let 19. století. Nazýval se Lístek knihovny. Každý čtenář měl své pořadové číslo, dále se uvádělo jeho jméno a datum zaplacení poplatku. Všechny údaje byly dvojazyčné – české a německé. Na průkaz se vypisovaly názvy půjčených knih a data výpůjčky a vrácení. Knihovník vedl výpůjční přehled, kam si zapisoval jednotlivé čtenáře

a knihy podle čísla Lístku knihovny. Lístek zůstal u knihovníka a při výpůjčkách se skládala peněžní záloha. Roku 1900 píší Plzeňské listy: „Knihy půjčují se domů. Poplatek obnáší pravidlem 2 kr. za knihu. Záloha 2 zl. vrátí se tomu, kdo vystoupí ze čtenářstva knihovny.“

Další doklad je z roku 1916. Podle něj musel mít čtenář kromě legitimace i kontrolní knížku, do níž se zapisovaly signatury půjčených knih. Kontrolní knížka měla stejné pořadové číslo jako legitimace, bylo na ní uvedeno jméno čtenáře i jeho adresa. Čtenáři z venkovských obcí museli doložit potvrzení od starosty, že bydlí „v obci okresu plzeňského“.

Později se evidence zjednodušila. Například v roce 1940 používala jen čtenářská

knížka, která sloužila zároveň jako průkaz. Čtenář měl své čtenářské číslo a dále se uvádělo jeho jméno a adresa. Součástí tohoto průkazu byl i výňatek z půjčovního

Takto vypadala v roce 1940 čtenářská knížka plzeňské městské knihovny.

Zdroj: Archiv města Plzně

řádu. Pouze číslo a jméno čtenáře, razítko knihovny a datum vystavení měl čtenářský průkaz, který se používal přibližně od roku 1960, kdy se knihovna přestěhovala do ulice Bedřicha Smetany. Přímou legitimaci se vypisoval počet půjčených knih a datum výpůjčky.

Zavedení automatizovaného výpůjčního systému v roce 2001 přineslo nové čtenářské průkazy, kde k identifikaci čtenáře slouží kromě jména především čárový kód. Takovéto průkazy se používají dodnes. V roce 2009 nabídla knihovna uživatelům další formu čtenářského průkazu. Mohou si zvolit mezi tištěnou průkazkou s čárovým kódem a Plzeňskou kartou. Od září 2013 přijímá a Plzeňskou jako čtenářský průkaz také JIS kartu studenta a pracovníka Západočeské univerzity v Plzni. Postupně přibyla ještě možnost využívat Karlovarskou a Chebskou kartu, Mariánskolázeňskou kartu (Mariánku) a IN Kartou Českých drah.

V roce 2025 zavedla knihovna možnost digitální průkazky v mobilním telefonu. Kromě toho, že mají čtenáři svou průkazku vždy při ruce, nabízí také rychlý přehled o výpůjčkách, poslední návštěvě, rezervacích nebo končící registraci. Přináší snadný přístup ke katalogu, přehledu akcí a dalším užitečným informacím z knihovny. Digitální průkazka funguje v aplikaci Google Peněženka, Apple Peněženka nebo Portmonka.

Vývoj čtenářského průkazu tak kopíruje cestu knihovny od tradičních služeb k digitálnímu světu.

Mamma Mia! rozezní amfiteátr

Pod letním nebem zazní písničky od skupiny ABBA

Divadlo J. K. Tyla (DJKT) uvede 25., 26. a 27. června 2026 v plzeňském Amfiteátru Lochotín open-air verzi muzikálu Mamma Mia! s písněmi legendární skupiny ABBA.

Režisérem inscenace je Lumír Olšovský, který stojí za dřívějším úspěšným open-air uvedením muzikálů Elisabeth a Dracula. „Moře, láska a hudba skupiny ABBA, tak si představuji správné léto. K tomu přidáme dvě stovky účinkujících, osla, pláž a živou řeckou kapelu,“ pozval s úsměvem na plzeňskou verzi muzikálu Mamma Mia! Lumír Olšovský, který vystoupí také v jedné z hlavních rolí v alternaci se šéfem muzikálu DJKT Jozefem Hruškocim.

V dalších hlavních úlohách se představí Tereza Bebarová v alternaci se Soňou Hanzlíčkovou, hostující Marek Němec, Martin Písařík, Maxmilián Kocek, Viktorie Tandlerová, Markéta Pešková a řada hvězd plzeňského muzikálového souboru – Pavel Režný, Lukáš Ondruš, Kateřina Chrenková, Eva Staškovičová, Lucie Zvoníková a další. „Písně skupiny ABBA mě provázejí od dětství – doma jsme měli jejich gramofonovou desku a fascinovali mě zpěváci na jejím obalu. Jejich hudbu jsem sice nikdy cíleně neposlouchala, ale i tak ji má moje generace zarytou v DNA. Těším se, že z těch červnových večerů vznikne velký letní happening, který si užijeme s diváky i mezi sebou,“ uvedla Tereza Bebarová, představitelka Donny, kterou ve filmové verzi ztvárňuje Meryl Streep.

Zleva Kateřina Chrenková, Soňa Hanzlíčková a Eva Staškovičová, které se představí v plzeňské inscenaci muzikálu Mamma Mia!
Foto: Martina Root

Na scénu! láká profesionály i veřejnost

Ve dnech 16. až 26. června se v Divadle J. K. Tyla uskuteční 9. ročník muzikálového festivalu Na scénu! Během těchto dnů festival nabídne přehlídku inscenací uměleckých škol a více než dvacítku workshopů, přednášek a praktických lekcí vhodných pro profesionály, studenty i širokou veřejnost.

Festival má téměř čtyři desítky programových bodů. Zájemci se mohou například se členem plzeňského muzikálového souboru Pavlem Klimendou protáhnout na hity skupiny ABBA, zazpívat si s představitelkou paní Danversové Markétou Peškovou nebo si vyzkoušet dabing s Josefem Fečem a Jakubem Novotným. Festival nabízí řadu

možností i pro pokročilé, studenty a profesionály – nejnavštěvovanější pěvecký masterclass povede Michael Römer, supervizor a dirigent Spojených scén vídeňských, který dohlížel na nastudování muzikálu Elisabeth a Rebecca. Festival se poprvé rozšiřuje i o operní hosty – studenty klasického zpěvu a hudby a jejich inscenace.

Japonské drama nō má českou premiéru

V sobotu 20. června v 18 hodin čeká Plzeň mimořádná kulturní událost. Ve Velkém sále Měšťanské besedy bude v české premiéře uvedena jedna z nejstarších klasických japonských divadelních forem – drama nō – v podání školy Hōshō (Poklad života) z Tokia.

„Drama nō je jednou ze tří hlavních podob japonského klasického divadla. Jeho historie sahá až do 14. století a imaginativním způsobem propojuje poezii, hudbu, tanec a stylizovaný herecký projev. V nepřerušované tradici se hraje dodnes. Nō vychází ze starších japonských i čínských tradic a je považováno za nejvznešenější japonské scénické umění,“ vysvětlil Ivo Hucl, který uvedení v Plzni zajišťuje.

Divadlo nō představuje osm století živé tradice, výpravné kostýmy, archetypální dřevěné masky, tradiční hudbu i lidové písně, tance sarugaku a magickou sborovou recitaci; krásu a pomíjivost lidského života, zhuštěnou do nejjednodušší možné dramatické výpovědi i strhující příběhy

vášně, lásky i nenávisti; skutečný skvost japonské kultury, který není jen zábavou, ale i poznáním a cestou.

Drama nō s výpravnými kostýmy a archetypálními maskami bude v Měšťanské besedě uvedeno 20. června. Soubor Hōshōkai přiváží do Plzně Český realizační výbor Hōshōkai pod záštitou Velvyslanectví Japonska v ČR.
Foto: archiv organizátora

DJKT otevře sezónu Průvodem Vendelín

Divadlo J. K. Tyla srdečně zve malé i velké diváky už po jedenácté do Průvodu Vendelín, který se letos uskuteční v úterý 1. září. Průvod stejně jako v minulých letech vyjde v 16 hodin z Mlýnské strouhy a přes sadový okruh dojde k Velkému divadlu, kde bude připravený program za účasti všech uměleckých souborů DJKT. Nebude chybět ani divadelní stezka s úkoly pro děti. Průvod byl pojmenován po významné osobnosti plzeňské kultury Vendelínu Budilovi, který stál v roce 1902 u otevření nového Městského divadla v Plzni a jako jeho ředitel zde působil deset let.

Festival WALLZ a letní program v DEPO2015

Festival WALLZ (na prvním snímku) se už po sedmé vrací do ulic Plzně s cílem proměnit známá i opomíjená místa v živou galerii současného umění. Od 22. do 26. června zaplní město umělci z Česka i zahraničí, kteří v řadě lokalit napříč Plzní vytvoří nové velkoformátové murály.

Pohádkové léto (na druhém snímku) v DEPO2015 bude od 9. července do 27. srpna na nádvoří DEPO2015 na programu každý čtvrtek od 16 hodin. Malí diváci i jejich rodiče se mohou těšit na pohádky, klauny i hudební představení.

Pilsen Busking Fest zve na hlavní program i zahřívací akce

Hlavní program festivalu pouličního umění Pilsen Busking Fest je naplánován na 3. až 6. září, avšak nabídne zahřívací kola. První z letních Busking Párty s pořadovým číslem #2 se koná v sobotu 20. června v prostoru Radbuzské náplavky na místě zvaném Podšálek. Zahrají indie electro popovi Ice Hokku z Izraele, francouzští post rockeři Docks a další.

Další kolo Busking Párty #3 pak bude ve čtvrtek 30. července v prostoru Mlýnské strouhy, kde vyrostle letos v září během Pilsen Busking Festu jeho hlavní zóna a pořadatelé z CONEXIS, z. s., si tak otestují tento prostor.

Vzhledem k rekonstrukci náměstí Republiky bude letošní hlavní festivalový program na začátku září probíhat víceméně v sadovém okruhu a bude tak značně zelenější. Jako hlavní hvězdy zde zahrají hvězdní a energičtí La Fanfarria del Capitán z Argentiny hrající směsicí ska, folku, world music, reggae a punku. Doplní je postmetalová Syberia ze Španělska a další muzikanti, kapely i cirkusáci či akrobati. Vstupné na zahřívací kola stejně jako na hlavní program je dobrovolné – do kloubku.

Plzeňské filmové večery

Západočeská metropole od druhé poloviny července do začátku září ožije sérií filmových projekcí pod hlavičkou Plzeňských filmových večerů. Letos se diváci mohou těšit na promítání v Galerii města Plzně, na nádvoří Plzeňského Prazdroje, v Parkmístru v Černicích, na Homolce u Kafe Smetanka, v Křimicích v restauraci Roští, nově v Červeném Hrádku a samozřejmě nemůže chybět promítání v Selském dvoře U Matoušů, kde propojí genius loci venkovského stavení a podvečerní promítání pro rodiče a děti. Více o programu na www.festivalfinale.cz.

Hrají pětatřicátníci

Kapela 35. plzeňského pěšího pluku Foligno zve na tradiční promenádní koncerty U Branky. Zazní pochodové skladby i hudba modernějšího rázu. Spolu s pětatřicátníky se představí také Mažoretky Maršálky Plzeň a sólisté DJKT. První koncert se konal v květnu, další jsou naplánovány na 18. června, 9. a 30. července, 20. srpna a 10. září.

Vyhlášení Ceny Hanuše Zápala

Slavnostní vyhlášení Ceny Hanuše Zápala udělované novostavbám vytvořeným v letech 2022 až 2025 se koná v 18:30 hodin v úterý 16. června v přednáškovém sále Západočeského muzea. Před udělením cen od 17 hodin je na programu přednáška na téma Život a dílo Karla Ernstbergera, architekta a Zápala současníka.

Z Archivu města Plzně: Zvonařská rodina Pernerů

V seriálu připravovaném Archivem města Plzně představujeme osobnosti, jejichž pozůstalost schraňuje. V tomto díle se věnujeme významné plzeňské zvonařské rodině Pernerů. Její pozůstalost archiv získal roku 1959 a obsahuje řadu osobních dokumentů, obsáhlý rodokmen a také rodinné paměti sepsané Luisou Zykmondovou, roz. Pernerovou.

Plzeňské počátky rodiny Pernerů sahají do konce 17. století, kdy se sem přestěhoval se svojí manželkou a synem rodák z Brixenu Jan Perner. V roce 1702 získal měšťanské právo a založil rodinnou zvonařnu. Pro rodinu i podnik zakoupil dům nacházející se při hradbách města (ve Velešlavínově ulici), ale později se rodina přestěhovala do prostornějšího domu v dnešní Pražské ulici čp. 88, který se na dlouhou dobu stal sídlem rodiny. Jan Perner tak položil pevné základy významného plzeňského rodu.

V jeho šlépějích pokračoval syn Josef Perner, jenž rodinný podnik dále rozvíjel a rozšířil i majetkové zázemí rodiny. Z jeho potomků založil starší syn Jan Josef druhou větev rodu v Českých Budějovicích, zatímco mladší Petr Pavel zůstal v Plzni a převzal rodinnou zvonařnu. Ovšem až po úmrtí otce Jakuba Viléma Seitze, který byl původně zvonařským tovaryšem u Pernerů, ale po smrti hlavy rodu se oženil s vdovou Annou Alžbětou. Seitz nově vyráběl

Zadní trakt pernerovské zvonařny (nízký domek uprostřed) v dnešních sadech 5. května. Zdroj: Archiv města Plzně

běl i požární stříkačky či vodní čerpadla. Přenesl také zvonařnu do nových prostor a přikoupil zahradu pod hřbitovem sv. Mikuláše, jejíž součástí byla i kaple U Ježíška.

Po jeho smrti provozoval živnost již zmíněný Petr Pavel Perner, který se oženil s Alžbětou, jež byla služebnou u nich v domácnosti. Manželům se narodilo osm dětí, a to včetně čtyřčat, která ovšem záhy zemřela. Petr Pavel přestavěl dům v Pražské ulici čp. 88 a také kapli U Ježíška. V rodinné tradici pokračoval jeho syn Václav, který odlil za svůj život přes dvě stovky rozličných zvonů, ale také přidal do nabí-

zeného sortimentu další produkty (např. hodinové cimbály). Vyrobil též zvony pro kostel sv. Bartoloměje poté, co do něj na počátku února 1835 uhořel blesk. Za svého života zvonařnu rozšířil.

Mužskými pokračovateli rodu se stali jeho dva synové Petr a Robert. Mladší Robert (1839–1903) převzal rodinný podnik, v němž se již nevyrobily jen zvony, ale také technické součástky, požární stříkačky a další kovové zboží. Robert neměl mužského potomka, a tak podnik převzal manžel jeho dcery Luisy, Jiří Zykmond, který zde již po nějaký čas

Zvony ulité v srpnu 1900 pro kapli sv. Václava na Ústředním hřbitově Plzně. Zdroj: Archiv města Plzně

pracoval. Rodinný podnik definitivně zanikl po znárodnění v roce 1950; poslední zvon byl vyroben v roce 1948.

Starší Václavův syn Petr Perner (1826–1893) se vydal jiným směrem. Vystudoval plzeňské gymnázium, po něm se vrhl na studium medicíny, ale v roce 1848 byl odveden ke klatovskému husarskému pluku, se kterým se měl v Uhrách přidat na povstaleckou stranu, a „Perner byl mezi těmi, již byli k smrti zastřeleni odsouzení. Zárokem vlivných osobností z Čech podařilo se mladého odsouzence z náruči smrti vyprostiti“. Ve vojsku poté zůstal až

do roku 1858 a v dubnu toho roku byl přijat jako bezplatný praktikant do plzeňské městské pokladny. Službě městu zůstal věrný po zbytek svého aktivního života a v roce 1878 byl jmenován městským důchodním (či kasírem). Do penze odešel v srpnu 1892 v 66 letech. Odpočinku si bohužel moc neužil, zemřel již 30. března 1893. Se svojí manželkou Josefou měl dvě děti, Marii provdanou Volfovou (manželka zemského advokáta) a syna Karla (1866–1943), který se stal lékařem.

Kateřina Fantová
Archiv města Plzně

Při návštěvě Ferdinanda I. Dobrotivého došlo k tragédii

V seriálu zaměřeném na významné panovnické návštěvy v Plzni se dnes věnujeme císaři Ferdinandu I. Dobrotivému (1793–1875). Jeho plzeňské návštěvy provázely honosné oslavy, jedna z nich byla ale poznamenána tragédií.

Ferdinand I. Dobrotivý (jako český král Ferdinand V.) navštívil Plzeň již v roce 1808, kdy sem zavítal ještě jako korunní princ Ferdinand. Podruhé se v Plzni objevil také jako korunní princ od 18. do 22. června 1827. Při příjezdu byl uvítán všemi úřady, cechy, střelci, mládeží a vším obyvatelstvem a ubytoval se v nově vystavěném Hanesově hostinci (dnes hotel Slovan), jehož majitel si vyprosil milost, aby jej směl na jeho počest nazvat „Zum Kronprinzen Ferdinand, Erzherzog von Oesterreich“ (U Korunního prince Ferdinanda, arcivévody rakouského).

Ferdinand I. už jako císař poctil Plzeň svou třetí návštěvou od 7. do 9. září roku 1835. Doprovázela jej manželka Marie Anna. Do města vjel císařský pár za zvonění zvonů a střelby z mozdíků. K jeho uvítání přišli všichni měšťáci i vojenští úředníci. Celé město bylo skvostně vyzdobeno a na Říšském předměstí naproti Říšské ulici

(dnes Prešovská) stály čtyři slavnostní brány. Císař se zastavil na krátkou modlitbu v kostele sv. Bartoloměje a následně si prohlédl na náměstí nastoupený ostrořtelecký sbor. I s doprovodem byl ubytován v Guldenerovském domě, kde také uděloval audience osobám vojenským i civilním. Večer bylo město slavnostně osvětleno, zvláště radnice a kasárna. Druhého dne v neděli císař vykonal vojenskou přehlídku „u kříže za Svatou Trojici“ (na Říšském předměstí, přibližně v prostoru dnešního Masarykova náměstí). Shromážděn byl celý 35. pluk barona Fleischera, 8. pluk kyrysníků, 6. prapor myslivců a část dělostřelectva. Dne 9. září obyvatelé z blízkých vesnic a plzeňští poddaní předvedli k počtě vznešených hostů improvizovanou selskou svatbu v plzeňských krojích. Zároveň byly starobylé zbraně z plzeňské zbrojnice sneseny do velkého radního sálu a nainstalovány c. k. důstojníkem Henriquezem. Téhož dne císař návštěvu Plzně ukončil.

Při salvě byl těžce zraněn Antonín Lilling. Vrátil se sem již brzy – a to hned 24. ledna následného roku (1836), kdy krátce po svém nástupu na trůn konal cestu po Čechách. Při té příležitosti daroval zdejšímu ostrořteleckému sboru stříbrný pohár.

Eduard Gurk, Selská svatba v Plzni v roce 1835

Zdroj: Archiv města Plzně

K jeho předání ovšem došlo zprostředkování – pohár byl předán zástupcům ostrořteleckého sboru na radnici c. k. krajským hejtmanem Janem Bumlem. Před vlastním předáním byla sloužena v kostele sv. Bartoloměje slavnostní mše, které se zúčastnili zástupci všech vojenských i civilních úřadů. Nato se krajští úředníci v čele s hejtmanem odebrali do budovy krajského soudu, ostatní rovnou do radnice. Krajský hejtman přivezl pohár vozem se čtyřspřežím, doprovázen velkou suitou, a v radním sále předal

císařův dar důstojníkům ostrořteleckého sboru. V poledne pak v hostinci „U Císaře Ferdinanda“ (jak Hanes svůj hostinec po Ferdinandově korunovaci přejmenoval), byla ostrořteleckým sborem konána slavnostní hostina pro 110 osob.

Slavnostní den ovšem provázela tragická událost. Kolem půl šesté ráno byla v prostoru hradebního příkopu nedaleko Levitovy koželužny (na Rychtářce) provedena salva z mozdíků. Jeden z nich se však roztrhl a jeho obsluhující – 54letý zámečník

Antonín Lilling byl zraněn tak vážně, že 29. ledna zemřel.

Naposledy se Ferdinand zastavil v Plzni v roce 1848 při své cestě z Vídně přes Lince do Prahy. Krátce předtím, 4. září 1847, navštívili Plzeň jeho synovci – arciknížata František Josef, Ferdinand Maxmilián a Karel Ludvík. Byli opět velkolepě uvítáni od úřednictva, duchovenstva, vojska, sboru ostrořteleckého i učitelů. Prohlédli si plzeňské památky, zejména budovu radnice a Řihovský dům (nároží náměstí Republiky a Prešovské ulice – dnes již nestojí). Arciknížata byla ubytována v hostinci „U Zlatého orla“ (dnes zde stojí novostavba hotelu Central) – naproti hostinci byl instalován velký transparent s nápisem WILLKOMMEN. U příležitosti jejich návštěvy byly opět vystaveny historické zbraně z městské zbrojnice ve velkém sále radnice. Večer v Plzni hořelo 15 bengálských ohňů. Druhého dne se arciknížata zúčastnili slavnostní bohoslužby a odpoledne se vypravila do Mariánských Lázní.

Již 2. prosince 1848 po nucené abdikaci Ferdinanda se stal novým rakouským císařem jeho synovec arcikníže František Josef – jako panovník František Josef I.

Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně

SOUTĚŽ Z HISTORIE

Zobrazení selské svatby uspořádané na počest císaře Ferdinanda připomíná mj. událost, která se stala několik málo měsíců před císařovým příjezdem. Dne 6. února 1835 totiž kolem třetí hodiny ranní přišla sněhová bouře s vichřicí, blesk udeřil do věže kostela sv. Bartoloměje a zapálil ji. Požár našťastí nepronikl do interiéru kostela, ale krov věže se zřítíl a s ním byly zničeny i všechny zvony, které zde byly zavěšeny. Již v červnu 1835 byly plzeňským zvonařem Václavem Pernerem odlity zvony Anna, Prokop, Jan Nepomucký a Marie, které byly

do doby opravy věže zavěšeny na provizorní zvonové stoličce u Šternberské kaple. I ta je již na zmíněném obraze zachycena. Zvon Prokop dostal své jméno na památku generála hraběte Prokopa Hartmanna z Klarssteinu, velitele plzeňské vojenské posádky, který svým rozhodnutím vyslat vojáky hasit hořící věž kostel zachránil. Největší zvon Bartoloměj byl znovu ulit až v roce 1838, ale kvůli sporu zvonaře Pernera a plzeňského arciděkana Hlavana byl v roce 1853 roztloučen a znovu odlit zvonařem Bellmanem z Prahy, který dodal i nově přelítý zvon

Anna. V té době byl Bartoloměj druhým největším zvonom v Čechách.

Zvony ale neměly dlouhý život. V roce 1917 byly zrekvírovány pro zbrojařský průmysl. Na místě zůstal jen jeden:

- A/ největší zvon Bartoloměj
- B/ nejmenší zvon Prokop
- C/ zvon Anna.

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž z historie na e-mail soutez.radnicnilisty@plzen.eu do 20. června. Správná odpověď v květnu byla B/ 12. 11. 1832. Uspěla Anna Dostálová.

SOUTĚŽ SE ZOO

Zoologická a botanická zahrada města Plzně má každý den otevřeno od 8 do 19 hodin. Návštěvníci mohou nově vidět například stromové dikobrazy – urzony kanadské, vylíhla se mláďata tučňáků, zahradu od dubna také nově obývá roční zubří samice. K vidění je toho samozřejmě daleko více, vždyť v plzeňské zoo je více než 7600 jedinců, kteří zastupují téměř 1100 druhů. Naši čtenáři mohou tentokrát soutěžit o knihu Expedice za poznáním plnou ba-

revných fotografií a zajímavých informací o přírodě.

Letos plzeňská zoo slaví 100 let. Víte, kdo v prvních týdnech její existence byl nejvíce neobvyklým chovancem?

- A/ rosomák z Ruska
- B/ šakal z Habeše
- C/ skunk z Montrealu

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž se zoo na e-mail soutez.radnicnilisty@plzen.eu do 20. června. Správná odpověď v květnové soutěži byla A / koaly. Uspěla Judita Vítková.